

Наші автори

- Айсфельд Ольга Володимирівна* — історик-архівіст, науковий співробітник Геттінгенського дослідницького центру (м. Геттінген, Німеччина)
- Апонюк Марія Василівна* — старший науковий співробітник Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Білоусова Лілія Григорівна* — к. і. н., заступник голови правління Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин, член Міжнародного центру архівних досліджень ICARUS (International Center of Archival Research), заступник директора Державного архіву Одеської області (м. Одеса)
- Бондаренко Ніна Іванівна* — вчитель вищої категорії, вчитель-методист Одеської спеціалізованої школи-інтернату №2 I-III ступенів (м. Одеса)
- Бродавко Роман Ісаакович* — заслужений працівник культури України, лауреат літературних премій імені К. Паустовського та І. Рядченка, член Національної спілки журналістів України (м. Одеса)
- Букатар Олена Пилипівна* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Вітрик Ірина Сергіївна* — старший науковий співробітник Музею історичних коштовностей України — філії Національного музею історії України (м. Київ)
- Гончарук Тарас Григорович* — д. і. н., професор кафедри історії України Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса)
- Германчук Вікторія Володимирівна* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Дженкова Олена Вадимівна* — завідувач відділу Музею історичних коштовностей України — філії Національного музею історії України (м. Київ)
- Дружкова Ірина Сергіївна* — к. і. н, доцент кафедри політології філософії і права Одеської національної академії харчових технологій (м. Одеса)
- Езау Лілія Геннадіївна* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Єсюнін Сергій Миколайович* — к. і. н., дійсний член Центру дослідження історії Поділля та Південно-Східної Волині Інституту історії України НАН України, провідний науковий співробітник Хмельницького обласного краєзнавчого музею (м. Хмельницький)
- Запоточний Євген Миколайович* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею, архітектор (м. Одеса)
- Зелена Катерина Сергіївна* — науковий співробітник Херсонського обласного краєзнавчого музею (м. Херсон)
- Іванова Світлана Володимирівна* — д. і. н., професор кафедри археології та етнології України Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса)
- Іжик Лариса Володимирівна* — провідний бібліограф Одеської національної наукової бібліотеки (м. Одеса)
- Калініченко Олександр Олександрович* — науковий співробітник Науково-дослідної лабораторії факультету військово-морських сил Національного університету «Одеська морська академія» (м. Одеса)
- Кінка Станіслав Михайлович* — старший науковий співробітник Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Клімчук Юрій Аркадійович* — здобувач кафедри історії України Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський)

- Коваль Геннадій Павлович* — викладач Новосафронівської загальноосвітньої середньої школи Новоодеського району Миколаївської області (с. Ново-Сафронівка, Новоодеський район, Миколаївська область)
- Козаченко Оксана Миколаївна* — молодший науковий співробітник Одеського літературного музею (м. Одеса)
- Кокоржицька Тетяна Миколаївна* — молодший науковий співробітник Одеського археологічного музею НАН України (м. Одеса)
- Колесниченко Анжеліка Миколаївна* — молодший науковий співробітник Одеського археологічного музею НАН України (м. Одеса)
- Кольчак Міта Дмитрівна* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Комарденко Ліана Зурабівна* — завідувач відділу Херсонського обласного краєзнавчого музею (м. Херсон)
- Кондратенко Марина Дмитрівна* — науковий співробітник Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (м. Полтава)
- Корпусова Ірина Володимирівна* — молодший науковий співробітник Одеського археологічного музею НАН України (м. Одеса)
- Котляр Євген Олександрович* — кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри монументального живопису Харківської державної академії дизайну і мистецтв (м. Харків)
- Коцар Лариса Олександрівна* — завідувач сектору Національного музею історії України (м. Київ)
- Красножон Андрій Васильович* — к. і. н., доцент, завідувач кафедри історії України Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (м. Одеса)
- Кривохатська Оксана Ігорівна* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Куценко Ольга Костянтинівна* — старший науковий співробітник Одеського літературно-меморіального музею О. С. Пушкіна (м. Одеса)
- Левченко Валерій Валерійович* — к. і. н., доцент кафедри українознавства, історико-правової та мовної дисциплін Одеського національного морського університету (м. Одеса)
- Любінський Ігор Олександрович* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Музичко Олександр Євгенович* — к. і. н., доцент кафедри історії України Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса)
- Озерянська Ірина Михайлівна* — головний зберігач фондів Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Палійчук Олена Вікторівна* — науковий співробітник Національного заповідника «Хортиця» (м. Запоріжжя)
- Поліщук Людмила Юрійівна* — в. о. завідувача відділу Одеського археологічного музею НАН України (м. Одеса)
- Петрова Наталія Олександрівна* — к. і. н., доцент кафедри археології та етнології України, заступник декана історичного факультету з наукової та виховної роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса)
- Пеший Олександр Іванович* — юрист, член Національної спілки журналістів України (м. Одеса)
- Письмак Юрій Олександрович* — доцент Архітектурно-художнього інституту Одеської державної академії будівництва та архітектури, член-кореспондент Інженерної академії України, член колегії Ради Одеської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (м. Одеса)

- Пісцова Марія Петрівна* — науковий співробітник Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (м. Полтава)
- Прокоф'єв Василь Юрійович* — старший науковий співробітник Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Прокоф'єва Марина Миколаївна* — завідувач відділу Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Решетов Сергей Геннадійович* — фахівець з генеалогії (м. Одеса)
- Ровнер Олег Петрович* — науковий співробітник Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Русіна Інна Аркадіївна* — художник-реставратор станкового олійного живопису вищої категорії, в. о. завідувача Одеської філії Національного науково-дослідного реставраційного центру України (м. Одеса)
- Сирота Валер'ян Олександрович* — краєзнавець (м. Одеса)
- Сластеннікова Світлана Сергіївна* — старший науковий співробітник Національного музею історії України (м. Київ)
- Слюсар Юрій Олександрович* — член Ради Одеської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, член Геральдичної колегії при Одеській обласній раді, член Історико-топонімічної комісії при виконавчому комітеті Одеської міської ради, заступник директора з наукової роботи Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Солодова Віра Володимирівна* — к. і. н., заслужений працівник культури України, директор Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Супрунук Ірина Олександрівна* — старший науковий співробітник Національного музею історії України (м. Київ),
- Федорук Наталія Володимирівна* — старший науковий співробітник Одеського історико-краєзнавчого музею (м. Одеса)
- Хома Ірина Миколаївна* — зберігач фондів Бережанського міського музею книги (м. Бережани)
- Хоменко Катерина Сергіївна* — молодший науковий співробітник Одеського літературного музею (м. Одеса)
- Шевченко Ольга Олексіївна* — заступник директора з наукової роботи Художньо-меморіального музею І. Ю. Рєпіна (м. Чугуїв)
- Шлапак Мар'яна Омелянівна* — доктор мистецтвознавства, член-кореспондент Академії наук Молдови, головний науковий співробітник Інституту культурної спадщини Академії наук Молдови (м. Кишинів, Молдова)

Зміст

РОЗДІЛ I МУЗЕЙНИЦТВО НОВОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ: ТРАДИЦІЇ, НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Запоточний Є. М. Музей як елемент суспільного простору міста. Актуальність розвитку комунікативної функції музею	4
Русина І. А. Результати співпраці Одеського філіала Національного науково-дослідницького реставраційного центру України з Одеським історико-краєведчим музеєм	7
Любинский І. А. Музеи Одессы и области, работающие при предприятиях, учреждениях, организациях и учебных заведениях, их состояние, тенденции развития....	12
Слюсар Ю. О. Виставковий проєкт «От де, люде, наша слава!..» — форма розкриття теми козацької спадщини як основи державотворення у творчості Великого Кобзаря	18
Письмак Ю. А. Тема Чернобыльской трагедии в выставочной деятельности музеев Украины	23
Вітрик І. С., Коцар Л. О. Театралізована екскурсія: два підходи.....	29
Кондратенко М. Д. Проведення театралізованої вистави «Андріївські вечорниці» як спосіб збереження і відродження народних звичаїв, свят і традицій Полтавського краю.....	33
Піщова М. П. До питання інтерактиву.....	42
Дженкова О. В. «Театралізація» у музеї як феномен сучасної культури та форма взаємодії з відвідувачем.....	47
Ровнер О. П. Историческая реконструкция и музей. Пути и формы сотрудничества.....	55

РОЗДІЛ II МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА: ВІД КЛАСИЧНИХ ФОРМ ДО ТВОРЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

Петрова Н. О. Одеський історико-краєзнавчий музей в системі національно-патріотичного виховання та формування народознавчої компетенції студентів-істориків	60
Іванова С. В. Компетентностный подход в музейной педагогике	64
Сластеникова С. С., Супрунюк І. О. Інтерактивні програми для старшокласників, студентів та сімейного відвідування в Національному музеї історії України. Історія і перспективи	68
Шевченко О. О. Інтерактивна екскурсія як основа музейної комунікації	71

Комарденко Л. З.	
Вчись і розважайся!	76
Зелена К. С.	
Місце дитини в музеї	81
Бондаренко Н. И.	
Краеведение как пространство для сотрудничества специалистов и любителей — работа на уроках курса «Одесса — мой город родной»	85
Хома І. М.	
Музей книги як освітній осередок Бережанського краю	88
Палійчук О. В.	
Патріотичне виховання засобами музейної педагогіки	93
Куценко О. К.	
Музейная педагогика. Формы и методы работы с учащимися в Музее А. С. Пушкина	99

РОЗДІЛ III ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ЗБЕРІГАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

Дружкова І. С.	
«Торгово-промышленное обозрение» як джерело соціально-економічного та культурного життя Одеси	106
Козаченко О. М.	
Про книгу Олексія Андрієвського «Тарас Григорьевич Шевченко в отзывах о нем иностранной печати»	111
Озерянская И. М.	
Эпистолярные комплексы в собрании Одесского историко-краеведческого музея	115
Букатар Е. Ф.	
Процедура согласования архитектурных проектов в Одессе второй половины XIX в.	126
Красножон А. В.	
К проблеме локализации Хаджибейского замка	132
Решетов С. Г., Ижик Л. В.	
Дом семьи Новиковых на улице Гаванной, 4 и архитектор Ф. В. Гонсиоровский	142
Айсфельд О. В.	
Забывтый памятник истории: здание Попечительного комитета об иностранных поселенцах Южного края России в Одессе	152
Кокоржицкая Т. Н., Корпусова И. В.	
Три медали Микеланджело Петтинато из фондов Одесского археологического музея	156
Федорук Н. В.	
Комплекс наступательного индо-персидского оружия из коллекции Одесского историко-краеведческого музея	160
Кольчак М. Д.	
Памятные монеты современной Украины в коллекции Одесского историко-краеведческого музея	168
Котляр Е. А.	
Ушер Хитер и Элюким Мальц: в поисках затерявшихся экспедиций Еврейского музея в Одессе	175
Эзау Л. Г.	
Семейный архив как источник музейной деятельности	186

Кривохатская О. И. Архив Ольги Николаевны Благовидовой в музейном собрании.....	192
Прокофьева М. Н. Полевая артиллерия периода Второй мировой войны 1939–1945 гг. в экспозиции Одесского историко-краеведческого музея.....	196

РОЗДІЛ IV
МИНУВШИНА ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ ТА КРАЄЗНАВЧИЙ РУХ:
ПОДІЇ, СПІЛЬНОТИ, ОСОБИСТОСТІ

Шлапак М. Е. Военный инженер Илларион Матвеевич Голенищев-Кутузов и его вклад в долговременную и полевую фортификацию	206
Гончарук Т. Г. Внесок Володимира Олексійовича Яковлева (1840–1896) в дослідження історії Одеси	212
Сирота В. А. Поиски места захоронения героя русско-турецкой войны 1877–1878 гг. генерала Ф. Радецкого на Первом городском кладбище Одессы	215
Левченко В. В. Генерації одеських вчених-істориків першої половини ХХ століття: періодизація, термінологія, історія	220
Солодова В. В. Кадровая политика в музейной сфере Одессы в 1930-е гг.: цели и методы ее проведения.....	224
Колесниченко А. Н., Полищук Л. Ю. Одесский археологический музей в период оккупации: несколько страниц истории	228
Германчук В. В. Тема национально-освободительной борьбы Греции в творчестве И. К. Айвазовского.....	233
Прокофьев В. Ю. Черноморская эскадра в Первой мировой войне (1914–1918 гг.)	239
Клімчук Ю. А. Одесити в італійському русі Опору в роки Другої світової війни	248
Кинка С. М. Одесский трамвай в годы оккупации (1941–1944 гг.)	252
Музичко О. Є. Грузинські та вірменські вечірки як явище культурного та громадського життя Одеси початку ХХ ст.	259
Єсюнін С. М. Соціально-економічний розвиток міста Балти у другій половині ХІХ ст... ..	265
Бродаєво Р. И. Народный артист Украины Г. Р. Осташевский (1921–2004) и заслуженная артистка Украины Г. Т. Осташевская (1926–2013) в театральной истории Одессы	272
Хоменко К. С. До одеських сторінок біографії Івана Маловічка	278
Білоусова Л. Г. Японці в Одесі.....	283

Калініченко О. О.

Внесок одеситів-винахідників останньої чверті XIX ст. у справу
підкорення океанських глибин та геніальні передбачення
В. А. Кременського 289

Коваль Г. П.

Болград в кінці XIX — на початку XX століття та розвиток візничого
промислу 296

Аполюк М. В.

Заселення українцями Буджаку: історичні джерела і родинні перекази 302

Пеший А. И.

Новатор. Памяти Александра Ивановича Томсона (1860–1935) 305

Наші автори 309